

Keskiviikko, 15. maaliskuuta 2006

P6_TA(2006)0087

Maailman neljäs vesifoorumi

Euroopan parlamentin päätöslauselma Mexico Cityssä 16.–22. maaliskuuta 2006 järjestettävästä maailman neljännessä vesifoorumista

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Mexico Cityssä 16.–22. maaliskuuta 2006 järjestettävän neljännen maailman vesifoorumin,
 - ottaa huomioon Marrakešissa vuonna 1997, Haagissa vuonna 2000 ja Kiotossa vuonna 2003 järjestettyjen kolmen ensimmäisen maailman vesifoorumin loppujulistukset,
 - ottaa huomioon YK:n vuosituhannen kehitystavoitteet ja YK:n vuosituhathankkeen työryhmän vuonna 2005 laatiman vesi- ja jätevesihuoltoa koskevan loppuraportin "Health, dignity and development: what it will take",
 - ottaa huomioon YK:n toisen maailman vesitilannetta koskevan kehitysraportin "Water, a shared responsibility",
 - ottaa huomioon vuonna 2003 Evianin huippukokouksessa hyväksytyyn G8-maiden vesivaroja koskevan toimintasuunnitelman, joka vahvistettiin G8-maiden Gleneaglesin huippukokouksessa 7. heinäkuuta 2005 annetussa julistuksessa,
 - ottaa huomioon Johannesburgissa vuonna 2002 järjestetyssä kestäväen kehityksen huippukokouksessa käynnistetyn EU:n vesialoitteen,
 - ottaa huomioon vuonna 2004 perustetun AKT-maiden ja EU:n vesirahaston,
 - ottaa huomioon 4. syyskuuta 2003 antamansa päätöslauselman komission tiedonannosta "Vesihuolto kehitysmaissa ja EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan painopisteet" ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2004 antamansa päätöslauselman komission tiedonannosta neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle "Sisämarkkinstrategia: vuosien 2003–2006 painopisteet" ⁽²⁾ ja erityisesti sen 5 kohdan, jossa parlamentti toteaa, että "koska vesi on ihmiskunnan yhteinen hyödyke, vesivoimavarojen hallinnointiin ei saa soveltaa sisämarkkinasääntöjä",
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan,
- A. toteaa, että puolet maapallon väestöstä kärsii jätevesihuollon ja juomaveden puutteesta, ja että on olemassa selvää näyttöä uhkaavasta globaalista vesikriisistä, joka ei uhkaa ainoastaan kestävä kehitystä vaan myös rauhaa ja turvallisuutta, toteaa, että miljoonat naiset ja lapset kärsivät suhteettomasti juomaveden ja jätevesihuollon puutteesta,
- B. ottaa huomioon, että yksi tärkeimmistä YK:n vuosituhannen kehitystavoitteista on niiden ihmisten määrän puolittaminen vuoteen 2015 mennessä, joilla ei ole jatkuvasti käytössään turvallista juomavettä tai perusjätevesihuoltoa,
- C. ottaa huomioon, että maailman neljännen vesifoorumin tärkeimpänä teemana ovat maailmanlaajuisen haasteen edessä toteutettavat paikalliset toimet; katsoo, että veden jakelu on epätasaista, vaikka sen tulisi olla kaikkia koskeva julkinen palvelu, joka suunnitellaan ja jota hallinnoidaan parhaiten tähän soveltuvalla paikallisella tasolla; katsoo, että näiden paikallisten julkisten palveluiden ympärille voi kehittyä innovatiivista ja demokraattista kunnallista hallintokapasiteettia; katsoo, että veden ja sen laadun hallinta on elintärkeää kaikkein köyhimpien väestöosien kestäväen kehityksen kannalta,
- D. ottaa huomioon, että elämälle välttämättömän veden huono laatu on yksi tärkeimmistä kuolleisuuden syistä kehitysmaissa, että se aiheuttaa vuodessa miljoonien ihmisten kuoleman, joista puolet on lapsia; ottaa huomioon, että yli miljardilla ihmisellä ei ole käytössään juomavettä ja että lisäksi kaksi ja puoli miljardia ihmistä on kokonaan vailla jätevesihuoltoa,

⁽¹⁾ EUVL C 76 E, 25.3.2004, s. 430.

⁽²⁾ EUVL C 102 E, 28.4.2004, s. 857.

Keskiviikko, 15. maaliskuuta 2006

- E. ottaa huomioon, että Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot myöntävät noin 1,4 miljardia euroa vuodessa kehitysmaiden vesi- ja jätevesihuoltoon, minkä johdosta EU on maailman suurin tuenantaja tällä alalla,
- F. toteaa, että edellä mainitun AKT-maiden ja EU:n vesirahaston avulla pyritään vuosituhannen kehitystavoitteiden ja kestäväen kehityksen huippukokouksessa asetettujen tavoitteiden puitteissa tukemaan kestäväen kehitykseen perustuvaa vesi- ja jätevesihuoltoa sekä parantamaan vesivarojen hallintaa ja integroitua vesivarojen hoitoa AKT-maissa rahoitusvajeen kattamiseksi,
1. toteaa, että vesi on ihmiskunnan yhteinen hyödyke ja siksi veden saatavuus on ihmisen perusoikeus; vaatii ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimiin, jotta kaikkein köyhimmät väestönsatkin saavat vettä käyttöönsä vuoteen 2015 mennessä;
 2. pyytää komissiota edustamaan Euroopan unionia maailman neljännessä vesifoorumissa pyrkimyksensä, että ministerien antamassa loppujulkilausumassa tunnustetaan, että juomaveden saanti on ihmisen perusoikeus; kehottaa tässä yhteydessä Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita esittämään Yhdistyneiden Kansakuntien puitteissa sellaisen vettä ja vesivarojen hallintaa käsittelevän kansainvälisen sopimuksen laatimista, jossa tunnustetaan oikeus juomaveden saantiin;
 3. pahoittelee, ettei maailman vesifoorumin toimia ole saatu kunnolla kytettyä Yhdistyneiden Kansakuntien työhön; muistuttaa, että vesialan erilaisten ongelmien parissa työskentelee 21 kansainvälistä järjestöä, ja kehottaaakin perustamaan Yhdistyneiden Kansakuntien alaisuuteen vesiasioiden koordinoituviraston;
 4. korostaa, että vesiasioiden koordinoituviraston olisi liitettävä vesivarojen hallintaan myös kansanterveyden ja ympäristön suojele ja että viraston tehtävänä olisi oltava kehittää strategioita, jotka edistäisivät selkeää talouden ja maatalouden kehitystä, joka kävisi yksiin veden laadun korkean tason ylläpitämisen tai sen palauttamisen kanssa;
 5. painottaa, että vesivarojen hallinnan olisi pohjaututtava osallistuvaan ja yhdennettyyn lähestymistapaan, joka liittäisi yhteen käyttäjät ja päätöksentekijät laadittaessa vesipolitiikkaa paikallistasolla ja demokraattisesti;
 6. vaatii, että vesi- ja jätevesihuoltoa koskevilla ohjelmissa on otettava erityisesti huomioon sukupuolten epätasa-arvoisuuteen liittyvät toimet, jotta taataan ohjelmista saadun hyödyn ja niiden tarjoamien mahdollisuuksien tasapuolinen jakautuminen, ja tuettava naisten asemaa vesivarojen jakelussa, hallinnassa ja hoidossa;
 7. on tyytyväinen, että yhdeksänestä Euroopan kehitysrahastosta on myönnetty 500 miljoonaa euroa aiemmin vesi- ja jätevesihuoltoa varten samaisesta kehitysrahastosta myönnetyn 475 miljoonan euron lisäksi edellä mainitun AKT-maiden ja EU:n vesirahaston perustamiseen; vaatii, että vesi- ja jätevesihuoltoa varten myönnetään riittävästi tukea kymmenenestä Euroopan kehitysrahastosta; toivoo, että kansainväliset elimet lisäävät veden osuutta toimintasuunnitelmissaan ja että velkahuojennukset hyödyttävät myös vesihuoltoon tehtäviä investointeja;
 8. korostaa ja tukee edellä mainitun YK:n vuosituhatkannan työryhmän vesi- ja jätevesihuoltoa koskevia huomioita, joiden mukaan YK:n vuosituhannen päätavoitteita ei saavuteta, ellei muun muassa seuraavia ennakkoehtoja täytetä:
 - lisääntynyt kehitysapu ja avustusten keskittäminen entistä enemmän vähiten kehittyneille maille,
 - alhaisen tulotason ja keskitulotason kehitysmailla myönnettyjen varojen uudelleen kohdistaminen kaikkein köyhimmille,

Keskiviikko, 15. maaliskuuta 2006

- kaikkien asianomaisten toimijoiden lisääntynyt osallistuminen vesi- ja jätevesihuoltoa koskevien hankkeiden todellisen omistussuhteen luomiseen sekä keskittyminen yhteisöjen aktivointiin;
9. pyytää, että Euroopan unionin paikallisviranomaisia kannustetaan käyttämään osa käyttäjiltä vesi- ja jätevesihuoltopalveluista saatavista maksuista hajautettuihin yhteistyötoimiin ja että unioni osoittaisi varoja tällaisten toimien tukemiseen ja liitännäistoimenpiteisiin, muun muassa tietojen koordinointiin sekä tulosten hyödyntämiseen ja levittämiseen;
10. kehottaa komissiota ja neuvostoa tunnustamaan paikallisviranomaisten perustavanlaatuisen roolin veden suojelussa ja hallinnassa ja pahoittelee, ettei paikallisyhteisöjen osaamista, kokemusta ja resursseja hyödynnetä riittävästi EU:n rahoittamissa ohjelmissa, koska Euroopan unionin paikallisyhteisöt pystyisivät teknisen osaamisensa, taitotietonsa ja kokemuksensa ansiosta erityisen hyvin auttamaan kehitysmaiden paikallisyhteisöjä;
11. korostaa, että vesi- ja jätevesihuollon parantamiseen tähtäviä toimia ei pidä tarkastella erillisenä kysymyksenä, vaan pikemminkin osana johdonmukaista ja monialaista kehitysstrategiaa, johon sisältyy muita politiikan aloja, kuten terveydenhuolto ja koulutus, infrastruktuurit, valmiuksien kehittäminen ja hyvä hallinto sekä kestävän kehityksen strategiat;
12. korostaa, että vesivaroja koskevia piileviä alueellisia konflikteja on ehkäistävä varhaisessa vaiheessa etenkin alueilla, joilla eri mailla on yhteisiä vesistöalueita; vaatii tähän liittyen, että EU ja kansainväliset toimijat panostavat entistä enemmän alueellisen vesipolitiikan koordinoinnin tehostamiseen sekä alueellisten vesivarojen hallintoelinten perustamisen tukemiseen;
13. korostaa, että vesipulan vaara on yhä suurempi ilmastonmuutoksen vuoksi; muistuttaa, että aavikoituminen, jäätiköiden sulaminen, pohjaveden pinnan lasku ja suolaisen veden nousu uhkaavat vesivaroja monissa osissa maailmaa; kehottaa Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita sekä kansainvälistä yhteisöä toteuttamaan ilmastonmuutoksen vastaisia toimia näiden kielteisten ilmiöiden pysäyttämiseksi;
14. vaatii ympäristönsuojelupolitiikan ja ennalta ehkäisevän politiikan yhteistä hallinnointia todellisen yhteisen vesivarojen hallinnointipolitiikan aikaansaamiseksi, jota toteutettaisiin kaikessa Euroopan unionin ulkopoliitikassa, joka perustuisi puitedirektiivin periaatteisiin vesihuollon alalla ja joka tähtäisi vesivarojen laadun säilyttämiseen keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä; katsoo tässä yhteydessä, että veteen liittyville yhteistyöhankkeille ja kahdenvälisille toimille myönnettävän yhteisön rahoituksen pitäisi noudattaa yhteisön ympäristönsuojeluoikeuden yleisiä periaatteita;
15. pitää myönteisenä ja tukee työtä, jota tehdään eurooppalaisissa ja kansainvälisissä kansalaisyhteiskuntaa edustavissa järjestöissä ratkaisujen löytämiseksi erityisesti kaikkein köyhimpien väestöosien vedensaantiongelmiin; suosittaa, että maailman neljännen vesifoorumin osanottajat osallistuvat kokouksiin, joita kansalaisyhteiskuntaa edustavat järjestöt järjestävät foorumin aikana, ja pohtivat vakavasti kyseisten järjestöjen esille nostamia ehdotuksia;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, AKT-EU-ministerineuvostolle, Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille sekä kansainvälisen vesisopimuksen komiteoiden pääsihteeristölle.
-